

Reykholahreppur
Maríutröð 5a
380 Reykholahreppur

Reykjavík 9. nóvember 2017
UST201709-232/K.S.J.
10.04.02

Efni: Lýsing. Aðalskipulag – Vestfjarðarvegur, Reykholahreppur - breytingar

Vísað er til erindis skipulags- og byggingarfulltrúa Reykholahrepps er barst 29. september þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um lýsingu tillögu að breytingu á aðalskipulagi Reykholahrepps 2006 – 2018. Breytingin fjallar um leiðréttta veglínu á Vestfjarðarvegi milli Bjarkalundar og Skálaness.

Í inngangi lýsingar kemur fram að Vegagerðin hefur óskað eftir því við Reykholahrepp að farið verði í breytingu á aðalskipulagi vegna breyttrar legu á Vestfjarðavegi nr. 60. Einnig kemur fram að um er að ræða 19,9 – 22,0 km langan veg milli Bjarkalundar og Skálaness og að ofangreind breyting/framkvæmd fellur undir lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006 þar sem um er að ræða matsskylda framkvæmd.

Skipulagsbreytingin

Í lýsingu kemur fram að ofangreindar breytingar felast í því að breyta þarf sveitarfélagsuppdrætti sem sýnir stofn- og tengivegi í sveitarfélaginu, og einnig þarf að skilgreina nýjar námur en áætluð efnisþörf vegna vegagerðarinnar er á bilinu 1,0 - 2,2 milljónir rúmmetra. Í ofangreindri lýsingu eru tvær leiðir sýndar sem kostir vegtengingar milli Bjarkalundar og Skálaness. Það eru kostir D2 og Þ-H, sem eru sýndir á skýran hátt á uppdrætti.

Kostur D2. Leið D2 fylgir núverandi vegi frá Bjarkalundi að Þorskafirði og þverar Þorskafjörð rétt utan við Mjólkár línu. Hún liggur í jarðgöngum undir Hjallaháls og liggur svo um árósa í botni Djúpaþjarðar. Þaðan fylgir hún nýju vegarstæði yfir Ódrjúgsháls, þverar svo Gufufjörð skammt utan Hofstaða og endar við Skálaneshraun á Skálanesi. Leiðin verður 22,0 km löng með 4,5 km jarðgöngum og styttr Vestfjarðaveg um 19,6 km. Byggja þyrfti 260 m langa brú yfir Þorskafjörð, 28 m brú yfir Djúpadalsá og 70 m brú yfir Gufufjörð, samtals 358 m langar brýr.

Kostur Þ-H. Leið Þ-H fylgir núverandi vegi frá Bjarkalundi að Þorskafirði og þverar Þorskafjörð rétt utan við Mjólkár línu. Hún liggur svo út með Þorskafirði að vestanverðu. Við Hallsteinsnes þverar hún Djúpaþjörð við mynni hans, liggur síðan um

Grónes og þverar svo Gufufjörð við mynni hans. Hún liggur um Melanes og endar við Skálaneshraun á Skálanesi. Leiðin verður 20,0 km löng og styttir Vestfjarðaveg um 21,6 km. Byggja þarf 260 m brú yfir Þorskafjörð, 300 m brú yfir Djúpafjörð og 130 m brú yfir Gufufjörð, samtals 690 m langar brýr. Leggja þarf 5,8 km langa tengingu að núverandi Vestfjarðavegi í Djúpafirði.

Mat á umhverfisáhrifum

Þeir kostir sem koma fram í ofangreindri lýsingu hafa farið í gegnum mat á umhverfisáhrifum og vill Umhverfisstofnun minna á þau sjónarmið stofnunarinnar sem þar komu fram. Í umsögn um sjálfa skipulagsáætlunina mun Umhverfisstofnun gera nánar grein fyrir álitinu sínu.

Leið D2

Leið D2 þverar Þorskafjörð á sama stað og leið Þ-H, en það svæði ber merki nútíma mannvirkjagerðar. Við gangamunna nærri Búlká mun leiðin skerða Teigsskóg á um 800 m löngum kafla. Á þeirri leið mun efni úr jarðgöngum nýtast til fyllinga bæði í Þorskafirði og í Djúpafirði. Vegurinn liggur um ósa Djúpafjarðar og raskar þar sjávarfitjum á um 200 m löngum kafla. Vegurinn liggur um Ódrjúgsháls í miklum skeringum. Á leiðinni um Brekkudal raskast birkikjarr. Í Djúpafirði er farið nánast utan við leirur í botni Gufufjarðar sem eru mikilvægur áfangastaður rauðbrystinga.

Umhverfisstofnun telur leið D2 besta kostinn m.t.t. umhverfisáhrifa. Leiðin liggur að vísu um Teigsskóg á stuttum kafla og skerðir sjávarfitjar og leirur sem njóta sérstakrar verndar, en þessar skerðingar eru minni en á öðrum leiðum. Í grófum dráttum má segja að leið D2 liggji um sama svæði og núverandi Vestfjarðavegur en helst er vikið af núverandi leið um Brekkudal og Gufufjörð. Umhverfisstofnun vill benda á að á löngum köflum liggur leiðin um hallalítið land þar sem unnt er að koma mannvirkjum fyrir án þess að breyta landslagi verulega. Þar sem þannig háttar til er vegurinn alfarið byggður á fyllingu þannig að þar sem leiðin liggur t.d. um birkikjarr takmarkast áhrifin við breidd vegfyllingar. Þetta á við um botna Djúpafjarðar og Gufufjarðar og í Brekkudal. Umhverfisstofnun telur að helstu neikvæðu áhrif leiðar D2 verði vegna skeringa í Ódrjúgshálsi sem munu hafa nokkuð neikvæð áhrif á landslag. Umhverfisstofnun vill benda á að leið D2 liggur á stystum kafla um svæði sem telst óraskað. Leiðinni fylgja engir tengivegir. Þrátt fyrir að leið D2 hafi nokkuð neikvæð áhrif á landslag og verndarsvæði, sem og vistkerfi sem njóta verndar telur Umhverfisstofnun þessa leið besta af þeim tveimur kostum sem eru til umfjöllunar.

Leið Þ-H

Leiðin þverar Þorskafjörð og þaðan liggur leiðin út Þorskafjörð að vestanverðu í gegnum Teigsskóg á rúmlega 7 km löngum kafla. Leiðin liggur að hluta í talsverðum landhalla þannig að til að koma veginum fyrir þarf að breyta landslagi verulega með skeringum og fyllingum. Utan við Teigsskóg fer leiðin um fjörur og tjarnir á Hallsteinsnesi. Leiðinni fylgir tengivegur að Djúpadal með talsverðum skeringum og fyllingum. Leið Þ-H þverar síðan mynni Djúpafjarðar og Gufufjarðar og raskar þar skerjum, hólum og eyjum.

Að mati Umhverfisstofnunar mun leið Þ-H hafa veruleg neikvæð umhverfisáhrif í för með sér vegna mikils rasks í birkiskógi sem talinn er sérstæður og vistfræðilega mikilvægur. Í skóginum mun vegurinn einnig hafa mjög neikvæð áhrif á landslag vegna mikilla skeringa, en erfitt verður að milda áhrif þeirra og græða þær upp. Áhrif á Teigsskóg eru óafturkræf og telur Umhverfisstofnun að leið Þ-H sé að vissu leyti verri kostur en leið D2. Leið Þ-H liggur á kafla talsvert hærra í landi en fyrri línur og kallar því á auknar skeringar og fyllingar vegna þess hversu hátt vegurinn liggur í hlíðinni og í miklum landhalla. Að mati Umhverfisstofnunar skerðir línan öll landform og vistkerfi sem einkenna ströndina við vestanverðan Þorskafjörð. Línan skerðir Teigsskóg þar sem hann nær milli fjalls og fjöru og skerðir þar með hæfni vistkerfisins til að bregðast við breytingum t.d. vegna loftslagsbreytinga. Umhverfisstofnun bendir á að ef ætlunin er að fara um Teigsskógssvæðið á annað borð þá telur stofnunin mikilvægt að fara um hallaminna svæði til að draga úr skeringum og fyllingum eins og kostur er. Umhverfisstofnun bendir á að leið Þ-H er verri en fyrri veglínur um Teigsskóg sem skoðaðar hafa verið, og því eru einu raunhæfu mótvægisáðgerðirnar að finna betri legu um ströndina þar sem land er sléttara og hallaminna.

Leið Þ-H mun einnig raska fjörum og tjörnum á Hallsteinsnesi. Vegna lítils undirlendis er vandséð hvernig unnt verður að koma skilgreindu mannvirki fyrir á þessu svæði án þess að skerða að mestu leyti aðra nýtingu og upplifun svæðisins.

Lína Þ-H skerðir sker, hólma og eyjar í mynni Djúpafjarðar og Gufufjarðar og hefur þar verulega neikvæð áhrif á landslag og þau náttúrufyribærni sem vernd Breiðafjarðar nær til.

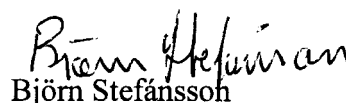
Umhverfisstofnun telur verulega neikvætt að leið Þ-H liggur að mestu um svæði sem er lítt snortið af nútíma mannvirkjum og telst nánast óraskað. Með vísun til þess sem að ofan er rakið telur stofnunin að leið Þ-H muni hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif.

Að öðru leyti gerir Umhverfisstofnun ekki athugasemd við lýsinguna.

Beðist er velvirðingar á hve langan tíma hefur tekið að svara erindinu.

Virðingarfyllst

Kristín S Jónsdóttir
Sérfræðingur

Björn Stefánsson
Sérfræðingur